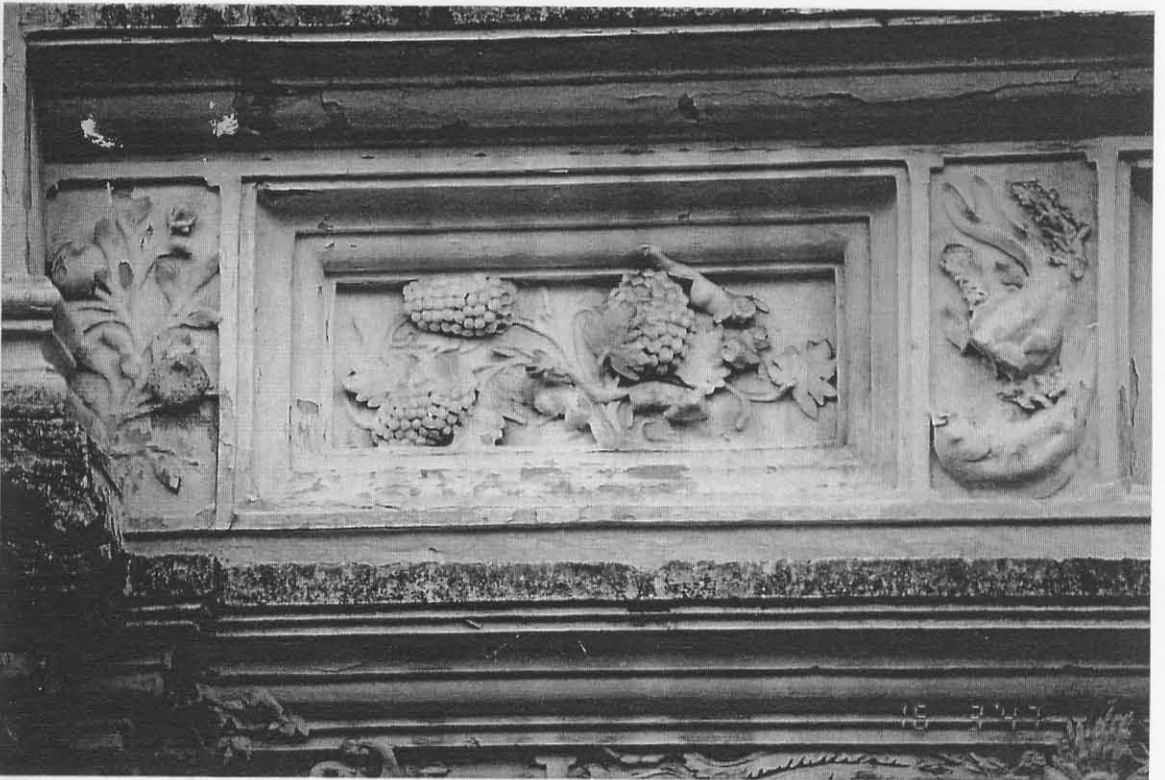

อาคารหมายเลข 15

เหนือและใต้หน้าต่างตกแต่งเป็นรูปปลาตู้ ดอกไม้ และผลไม้มงคล
 ตัดลงมาริเวณคานเป็นรูปหงส์กับดอกโบตั๋น

ช่องเว้าที่เหลี่ยมใต้แถบหน้าต่างตกแต่งด้วยผลองุ่น สัญลักษณ์ของความเจริญงอกงาม

อาคารหมายเลข ①6

บนยอดกรอบหน้าต่างตกแต่งรูปสิงห์คู่ มีลูกบอลอยู่กึ่งกลาง

อาคารหมายเลข ①7

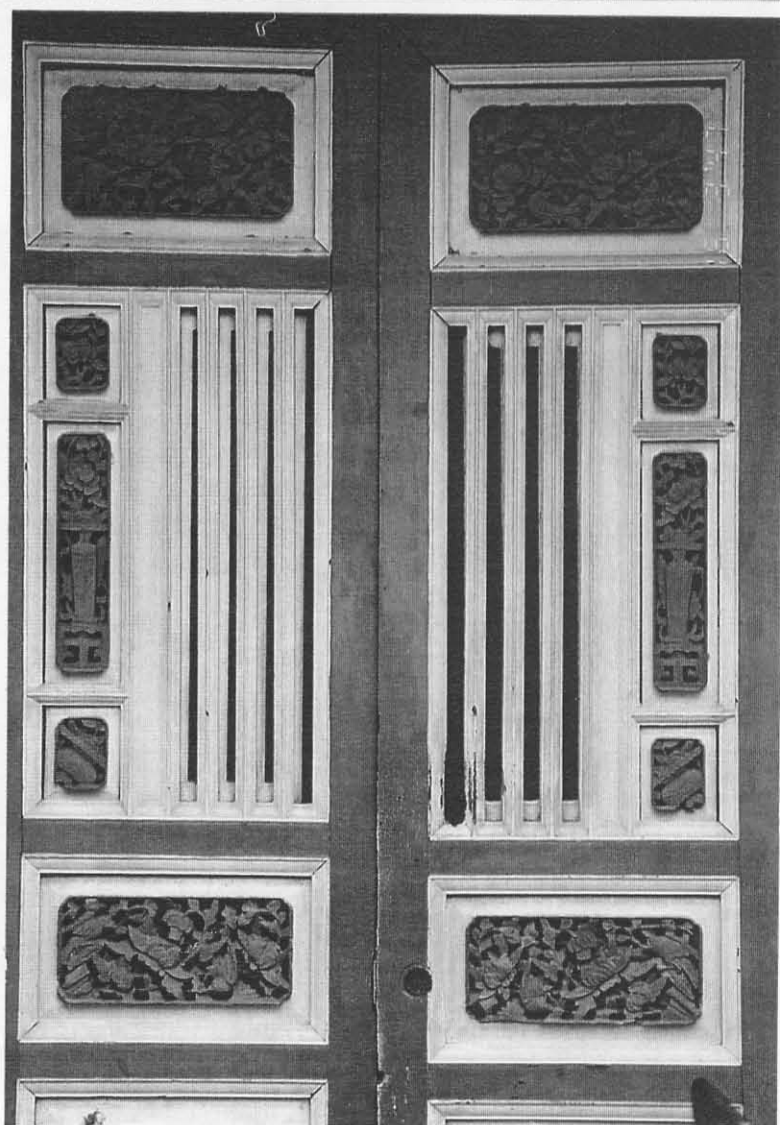

เหนือหน้าต่างตกแต่งลายเทพฤทษยา ตัวกรอบช่องวงกลมซึ่งเป็นช่องลม บนเสาอิง
ระหว่างหน้าต่างเป็นผลทับทิม หัวเสาชั้นชายคาซ้ายสุดตกแต่งไม้ผลแจกันและสิงห์

อาคารหมายเลข 18

ลวดลายระหว่างโค้งหน้าต่าง
เป็นลายพฤกษา หินหลักบน
ยอดโค้งเป็นผลทับทิม

ลักษณะการแบ่งส่วนของบานประตู
และการแกะสลักลวดลายในช่องเล็ก
ช่องน้อยแบบต่างๆ เป็นแบบที่ส่งผล
ต่อการใช้บานประตู ในภูเก็ตอย่างยิ่ง

อาคารหมายเลข 19

แถบยาวเหนือหน้าต่างตกแต่งเป็นรูปตะขาบ สิงห์ ดอกไม้

อาคารหมายเลข 20

เหนือหน้าต่างเจาะช่องวงกลม ตกแต่งลวดลายโดยรอบ หัวหน้าต่างจุดไม้เป็นลายมังกรนก
มีสัญลักษณ์ชีวิตอยู่แกนกลาง

อาคารหมายเลข (21)

ลวดลายรอบช่องลมประดิษฐ์เป็นลายใบพฤษพา บนกรอบหน้าต่างเป็นสิงห์คาบเชือกแขวนลูกบอล

อาคารหมายเลข (22)

ลวดลายระหว่างโค้งหน้าต่างเป็นแจกันดอกไม้ หัวหน้าต่างฉลุไม้เป็นลายมังกรกนก มีสัญลักษณ์ชีวิตอยู่แกนกลาง

อาคารหมายเลข 23

หินหลักยอดโค้งปั้นปูนเป็นลายแจกันดอกไม้ และดอกไม้สี่กลีบ

อาคารหมายเลข 24

หัวหน้าต่างตกแต่งลวดลายเหล็กคัตตามแบบสมัยวิกตอเรียน

อาคารหมายเลข 25

ได้หน้าต่างตกแต่งลายช่อระย้า กึ่งกลางเป็นลายกรอบคาร์ทูล

อาคารหมายเลข 26

เหนือหน้าต่างตกแต่งลายดอกโบตัน ซึ่งมีความหมายถึงความรุ่งเรือง

อาคารหมายเลข 27

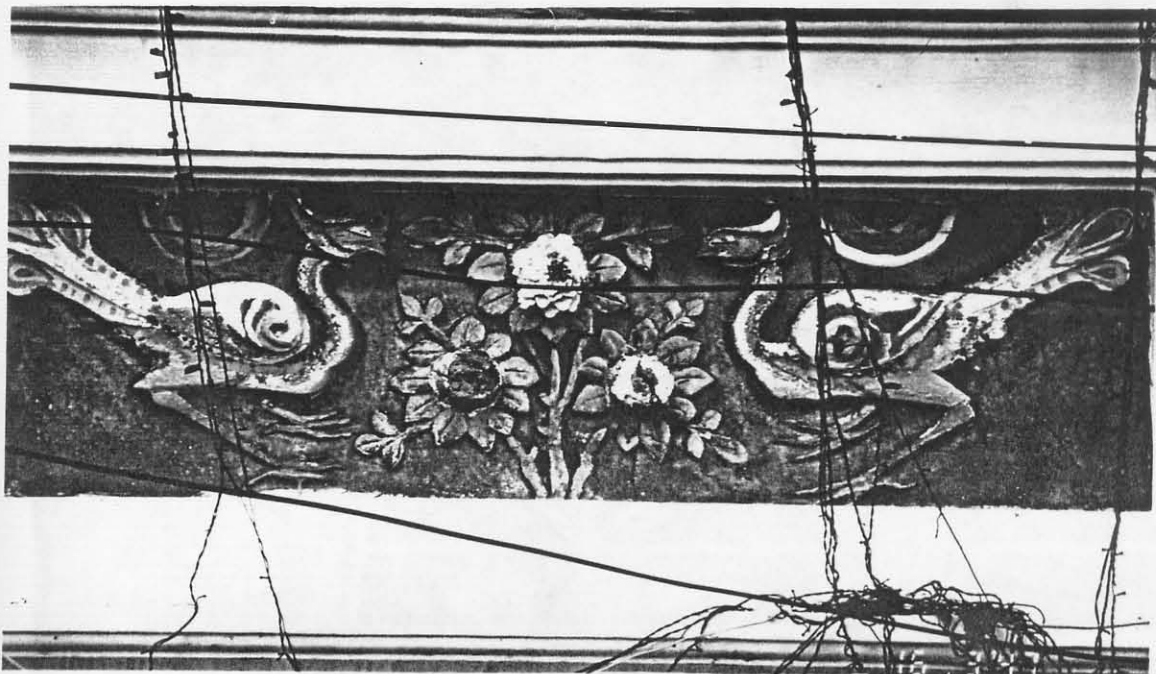
ลวดลายระหว่างโค้งเป็นสายดอกสี่กลีบ เจาะช่องกึ่งกลาง ด้านใต้เป็นสายขดม้วนเหมือนถูกแขวนครึ่งอยู่ระหว่างโค้ง

อาคารหมายเลข 28

ระหว่างโค้งตกแต่งลายดอกไม้ มีกิ่งก้านแผ่ออกสัมพันธ์กับช่องว่างที่เหลืออยู่

อาคารหมายเลข 29

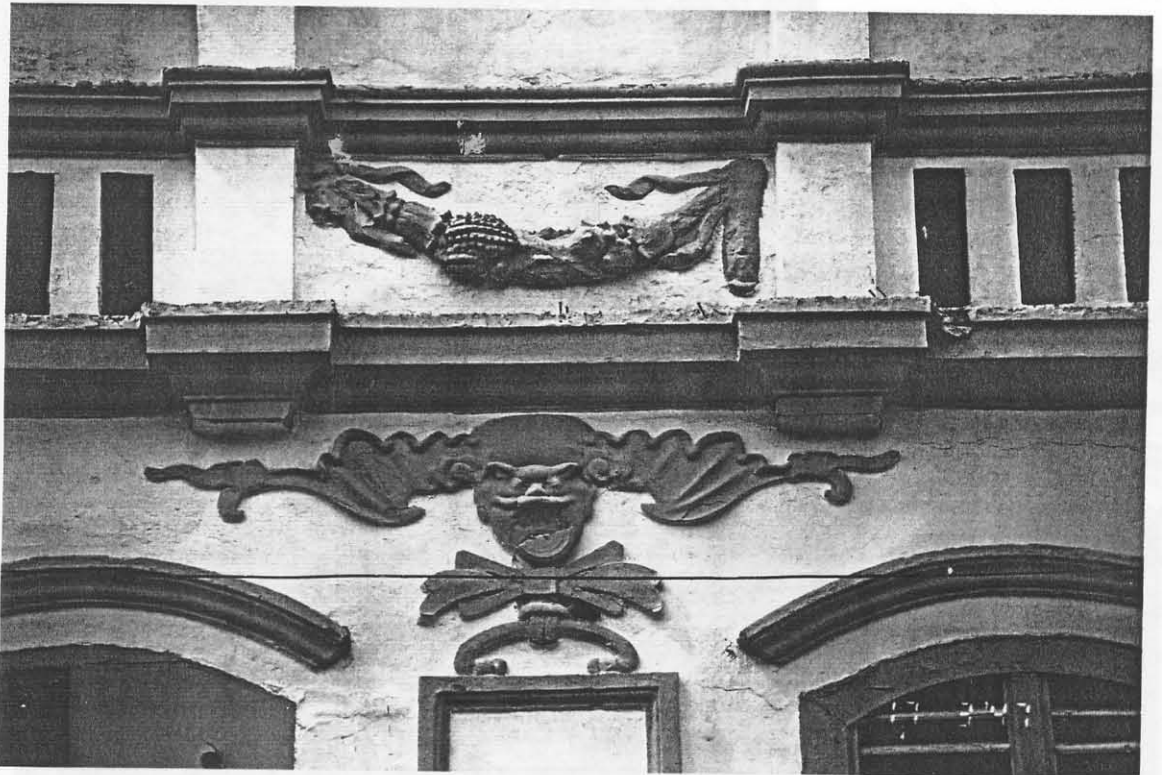
ภาพแกะสลักบานประตูช่วงล่าง
ประกอบด้วยแจกันปักดอกโบตัน
ส้มมือ แจกันปักขนนก พู่กัน
แวคล้อมด้วยผีเสื้อ เห็ดหลินจือ
เครื่องหมายชีวิต ค้างคาว ซึ่งเป็น
สัญลักษณ์ของความมีโชค และอายุยืน

อาคารหมายเลข 30

เหนือหน้าต่างตกแต่งลายช่อระย้าคล้ายดอกทับทิมต่อดอก ตรงช่อห้อยดอกทับทิม
ออกผลหลายลูก ผลทับทิมมีความหมายถึงความมากมายหรือมีบุตรชายมากๆ

อาคารหมายเลข 31

ลวดลายข้างล่างเป็นรูปปีกค้างคาวกางออก 2 ข้าง แต่หัวเป็นหน้าสิงห์หรือสิงโต

อาคารหมายเลข 32

ลวดลายตกแต่งอาคาร ซึ่งส่วนใหญ่อยู่บริเวณเหนือหน้าต่าง

เหนือหน้าต่างเป็นรูปสิ่งท่คู่นหน้าสู่ม้วนหนังสือผูกโบ มีสิงห์อีกตัวแบกรับฐานรองอยู่ข้างใต้

อาคารหมายเลข 33

ลวดลายเหนือหน้าต่างประกอบด้วยแจกัน ปลา สัมมือ ฝี่เสื่อ เห็ดหลินจือ ภาพระ 3 ขา หรือติงแบบโบราณ

อาคารหมายเลข 34

ลวดลายเหนือหน้าต่างประกอบด้วยกระเช้าดอกไม้ ดอกเบญจมาศ ดาบ คชายู่อี่ สิงห์ สัมมือ

อาคารหมายเลข (35)

เหนือหน้าต่างตกแต่งลายพฤกษา เจาะช่องวงกลมเป็นแกนดอกไม้ หัวเสาเป็นแจกันดอกไม้ มีกระเช้าใส่ผลพลับข้างๆ

อาคารหมายเลข (36)

หัวหน้าต่างจดลวดลายพฤกษา มีกลีบใบและดอกไม้ต้นอยู่กึ่งกลาง

อาคารหมายเลข 37

ลวดลายเหนือหน้าต่างตกแต่งลายพฤกษา มีกลีบใบล้อมรอบช่องวงกลม
หินหลักยอดโค้งเป็นแบบม้วน ห้อยช่อระย้าอย่างงดงาม

อาคารหมายเลข 38

แถวอาคารมีลวดลายช่อระย้าตกแต่งผนังใต้ช่องหน้าต่างทั้งแถบ เนื่องจากหน้าต่างยาวไม่จดพื้น

อาคารหมายเลข (39)

แถวอาคารที่มีหน้าต่างยาวจดพื้น หรือ French Window ลวดลายตกแต่งส่วนใหญ่ปรากฏอยู่ด้านบนเหนือหน้าต่าง

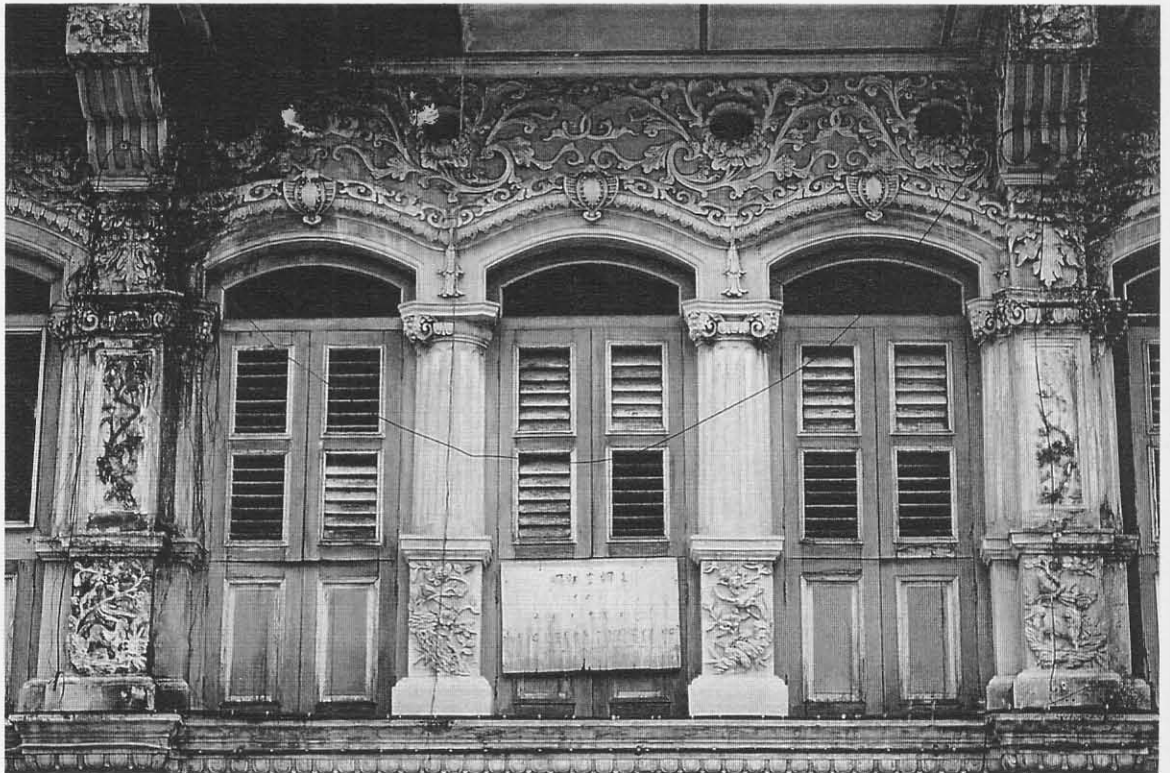

ลวดลายรอบช่องวงกลมเป็นกลีบดอกไม้ ไม้ ตัวค้ำยันเป็นเส้นสายอย่างอ่อนช้อย สัมพันธ์กับเนื้อที่ว่างของผนังบนหน้าต่าง

อาคารหมายเลข 40

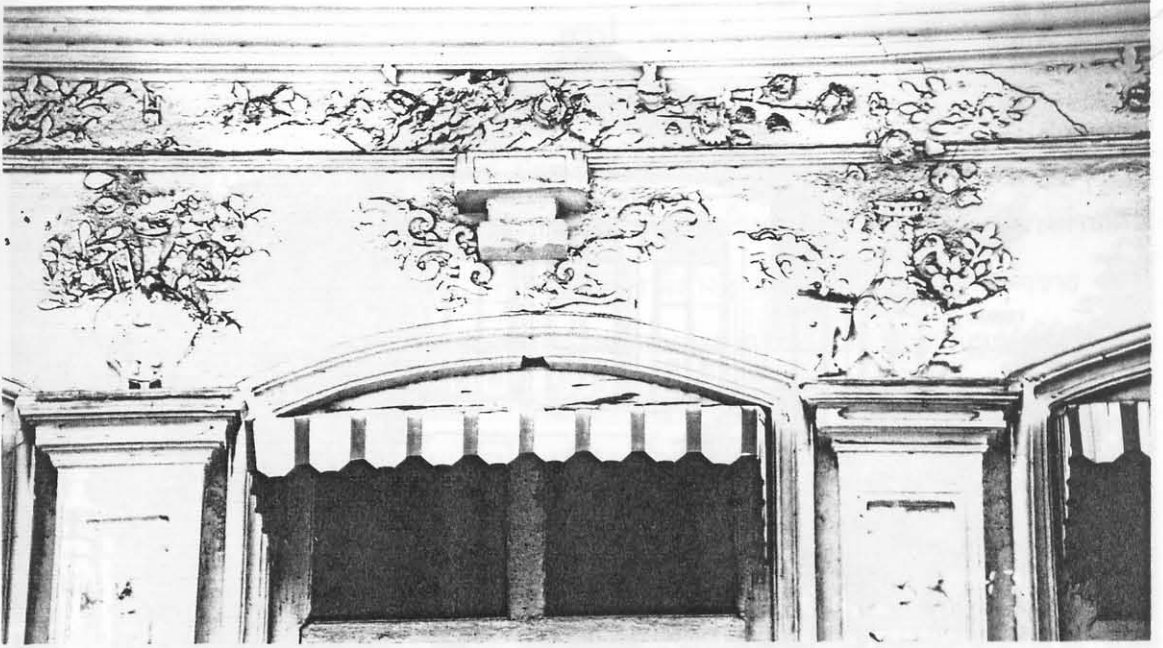

แถวอาคารชาวจีนซึ่งตกแต่งอย่างมากทั้งชั้นบนและชั้นล่าง แสดงความฟุ่มเฟือยของลาวคลาย
แบบที่ชาวตะวันตกนิยมเรียกว่า ไชนีส บาโรก (Chinese Baroque)

ลาวคลายตกแต่งเหนือหน้าต่างเป็นลายพฤกษาประดิษฐ์ ตัดโค้งก้านอย่างอ่อนพริ้ว เจาะช่องวงกลม
และแต่งขอบด้วยกลีบดอก โคนเสาเป็นลายพฤกษาประกอบสัตว์มงคลจีนทั้งสิ้น

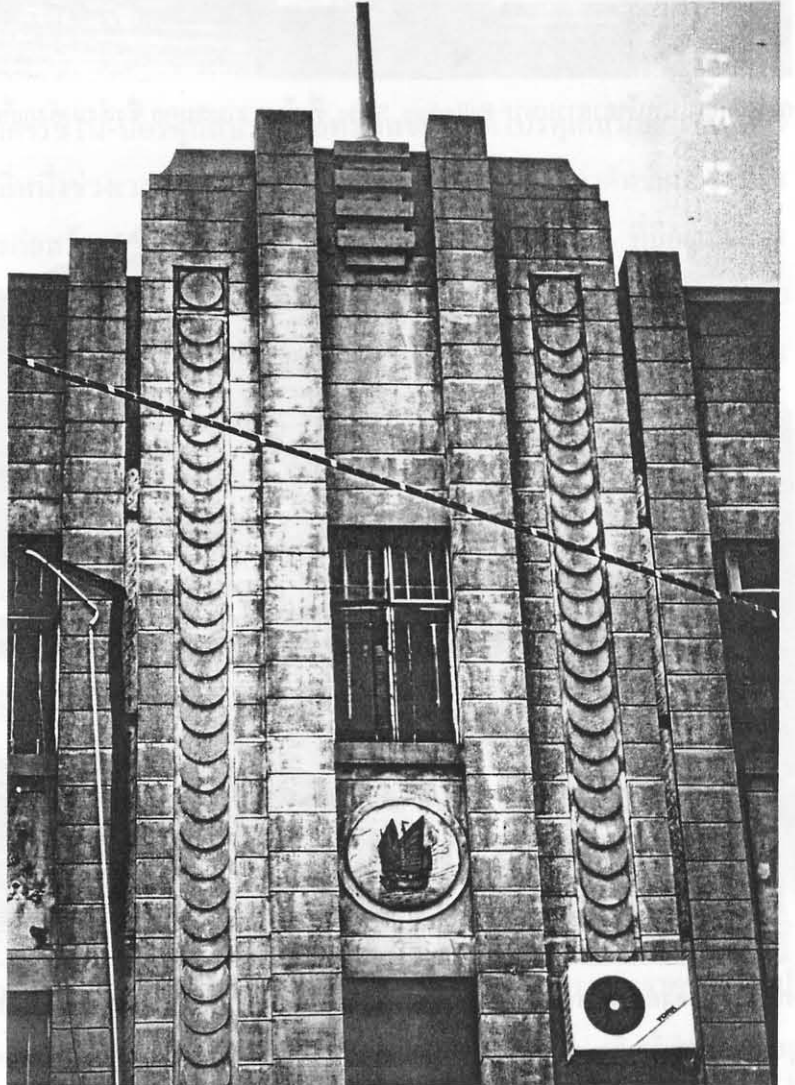
อาคารหมายเลข 41

ลวดลายเหนือหน้าต่างตกแต่งลาย
พฤกษา แจกันและกระเช้าดอกไม้

อาคารหมายเลข 42

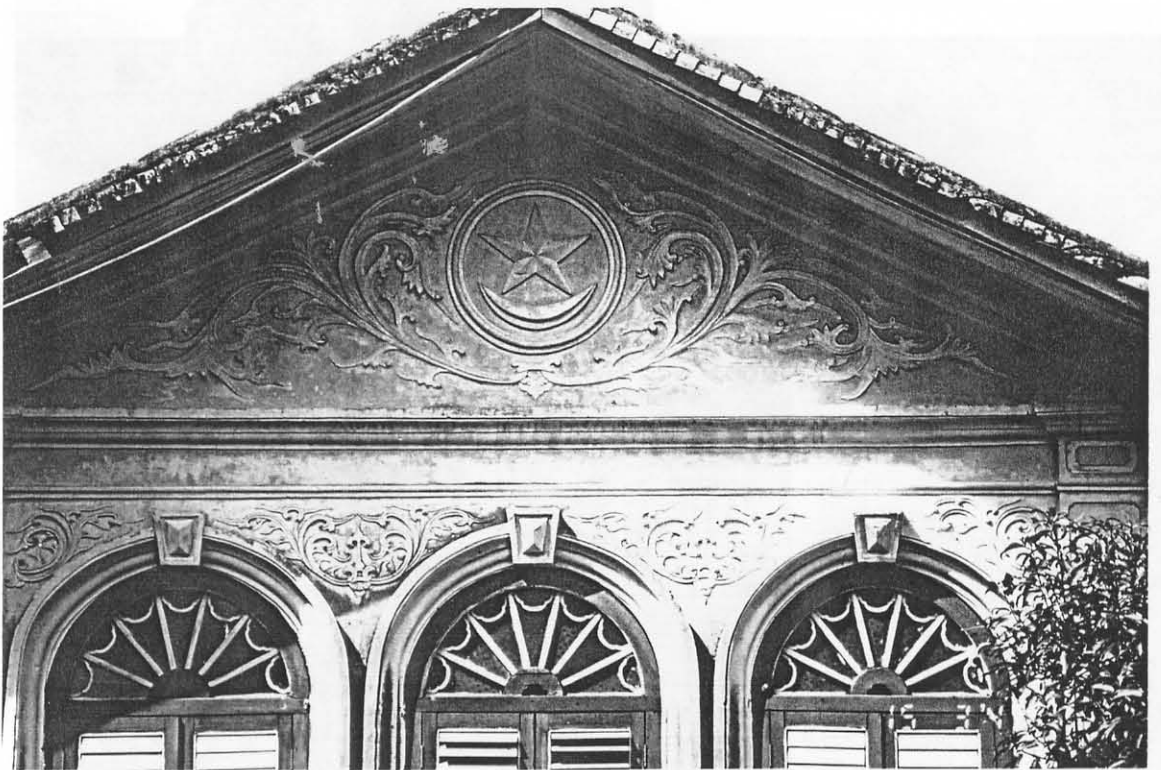
การตกแต่งลวดลายโดยใช้แผ่นวงกลม
เรียงซ้อนกันเป็นแนวตั้ง สัมพันธ์กับ
ลักษณะอาคาร โดยรวมซึ่งเป็นเส้นตรง
ทรงเรขาคณิตอันเป็นแบบที่รับอิทธิพล
จากศิลปะอาร์ต เดคโค (Art Deco)

บ้านเดี่ยว

การออกแบบหน้าอาคารแบบ Palladian Style ที่เน้นความสมดุล ซึ่งส่งผลยังภูเก็ด้วย

หน้าจั่วตกแต่งลายพฤกษาประติษฐาน ตรงกลางเป็นดาวกับพระจันทร์เสี้ยว เนื่องจากบ้านนี้เป็นของมุสลิมเชื้อสายอินเดีย แสดงถึงอิทธิพลบ้านแบบ Anglo Indian Style หรือ Colonial Bangalow ซึ่งส่งผลต่อบ้านของชาวจีนในภูเก็ตด้วย

สรุป

วัฒนธรรมแบบซิโน-ปอร์ตุเกส มีจุดเริ่มต้นจากเมืองมะละกาในราวคริสต์ศตวรรษที่ 16 ทั้งนี้เพราะระหว่างนั้นมะละกาเป็นศูนย์กลางการค้าสำคัญในช่องแคบมะละกา ซึ่งเป็นทางผ่านเดินเรือระหว่างซีกตะวันตกและตะวันออก เป็นสถานที่ชาติต่างๆ แวะขึ้นฝั่งเข้ามาติดต่อกับค้าขาย นอกจากชาวพื้นเมือง ชาวอินเดีย ยังมีชาวจีนเข้ามาตั้งหลักแหล่งทำการค้า เมื่อโปรตุเกสเข้ามาได้นำเอาอารยธรรมแบบตะวันตกเข้ามาเผยแพร่ ชาวจีนได้นำแบบอย่างศิลปะตะวันตกเข้ามาผสมกับคติความเชื่อและรสนิยมของตน ขณะเดียวกันนำรูปแบบมาเลย์พื้นเมือง แบบอินเดียมาผสมด้วย แต่เนื่องจากศิลปะแบบจีนและแบบตะวันตกโดดเด่นกว่าจึงเรียก “ซิโน-ปอร์ตุเกส” แต่ภายหลังมีชาติตะวันตกอื่นๆ ที่แสวงหาอาณานิคมเข้ามาด้วย เช่น ดัตช์ (ฮอลันดา) อังกฤษ แบบศิลปะที่ผสมระหว่างหลายๆ แบบ หรือจีนกับแบบตะวันตกเข้าอาณานิคมต่างๆ จึงดูเหมือนจะสมกว่าจำกัดคำเพียงว่าจีนกับโปรตุเกส (Sino-Portuguese style) จึงไม่แปลกที่ในมะละกาและปีนังไม่นิยมเรียกอาคารแบบนี้ว่า “ซิโน-ปอร์ตุเกส”

เหตุผลหนึ่งคือ อาคารซิโน-ปอร์ตุเกสปรากฏอิทธิพลของชาติโปรตุเกสน้อยมาก ด้วยสาเหตุ 3 ประการคือ ประการที่หนึ่งช่วงเวลาของการครอบครองมะละกาที่น้อยกว่าดัตช์และอังกฤษมาก ประการที่สองศิลปะการก่อสร้างของโปรตุเกสถูกทหารดัตช์ทำลายเกือบหมด ที่มีอยู่เป็นการซ่อมแซมขึ้นใหม่โดยชาวดัตช์ ประการที่สามการเข้ามาถึงของโปรตุเกสอยู่ในช่วง สมัยเรอเนซองซ์ (Renaissance) ของยุโรป (ราวคริสต์ศตวรรษที่ 14-16) ซึ่งรสนิยมการตกแต่งอาคารไม่หวงหวาง วิจิตรบรรจงมากนัก ความฟุ้งเฟ้อของลวดลายบนอาคารในยุโรปเด่นชัดขึ้นในราวคริสต์ศตวรรษที่ 17 ที่เรียกว่า “แบบบาโรก (Baroque style)” ซึ่งเป็นช่วงที่ดัตช์เข้ามาถึงมะละกา รสนิยมการตกแต่งลวดลายอันวิจิตร สะบักซ้ออย่างอ่อนไหวแบบบาโรกจึงถูกเผยแพร่ โดยชาวดัตช์มากกว่าโปรตุเกส ซึ่งยังคงพบเห็นอยู่หน้าอาคารในมะละกาปัจจุบัน อย่างไรก็ตามแม้สมัยเรอเนซองซ์ในโปรตุเกสได้ชื่อว่ามีลวดลายอันละเอียดละออกว่าชาติใดๆ แต่การเผยแพร่ศิลปะของโปรตุเกสไม่มีหลักฐานสนับสนุนเพียงพอ ลวดลายตกแต่งหน้าอาคารซิโน-ปอร์ตุเกสในมะละกาช่วงต้นๆ ส่วนใหญ่จึงรับอิทธิพลตะวันตกจากพวกดัตช์ หลังจากนั้นรับอิทธิพลจากอังกฤษที่เกาะปีนัง อังกฤษได้นำเอารูปแบบนีโอ-คลาสสิกและวิกตอเรียน ซึ่งเฟื่องฟูอยู่ในยุโรปราวปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18 และคริสต์ศตวรรษที่ 19 เข้ามาเผยแพร่ในปีนัง ผ่านมาทางอินเดีย ดังนั้นจึงปรับเปลี่ยนขึ้นระดับหนึ่งแล้วจากอินเดียก่อนถึงปีนัง การตกแต่งในมะละกาจึงเริ่มจากแบบบาโรก โรโกโก จากนั้นเป็นแบบนีโอ-คลาสสิก ขณะเดียวกันการตกแต่งในปีนังเริ่มจากนีโอ-คลาสสิก หลังจากนั้นรับรูป

แบบบาโรกจากมะละกาเข้ามาผสม หลังจากปีนังเป็นศูนย์กลางการค้าแห่งใหม่แทนมะละกา ความเจริญต่างๆ จึงหลั่งไหลมาอยู่ที่ปีนัง รวมถึงศิลปปะตักแต่งและสถาปัตยกรรมใหม่ๆ

ความเจริญของปีนังมีจุดเริ่มต้น เมื่อฟรานซิส ไทท์เดินทางจากอินเดียสู่ปีนัง พร้อมลูกเรือชาวอินเดีย ไทท์วางแผนสร้างเมืองที่จอร์จทาวน์ ตัดถนนหนทางและชักชวนให้คนชาติต่างๆ เข้ามาอยู่อาศัย คนเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นชาวจีนอพยพจากประเทศจีนตอนใต้ในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 การอยู่อาศัยของชาวจีนมักสร้างบ้านตึกแถวเกาะกลุ่มกันอยู่ตามย่านการค้า เริ่มแรกเป็นตึกแถวแบบ 2 ชั้นง่ายๆ ก่อผนังกำแพงอย่างหนารองรับคานพื้นและหลังคา เว้นช่องทางเดินด้านหน้า หลังจากนั้นรับรูปแบบต่างๆ เข้ามาผสม โดยเฉพาะอิทธิพลของอังกฤษในแบบนีโอ-คลาสสิก เช่น การทำช่องโค้ง การทำเสาอิง ใช้ลวดลายแบบคลาสสิก และปั้นปูนประกอบ อิทธิพลของอินเดีย เช่น การประดับโมเสก การทำเพดานสูง ผสมเข้ากับแบบมาเลย์พื้นเมือง เช่น การทำบานประตูครึ่งเดียว การฉลุลูกกรงไม้เป็นลวดลายบนหัวหน้าต่าง การผสมอย่างกลมกลืนนี้ปรากฏขึ้นมาก ราวต้นคริสต์ศตวรรษที่ 20 จากนั้นมีการประดับตกแต่งหน้าอาคารเพิ่มขึ้นอย่างละเอียดละออ อันเป็นช่วงที่ชาวจีนซึ่งปักหลักมาตั้งแต่แรกมีฐานะมั่นคงขึ้น มีการตกแต่งลวดลายหน้าอาคารอย่างเหมาะสมกับฐานะ ชาวจีนที่ร่ำรวยมากขึ้นไปสร้างบ้านแบบอาคารเดี่ยว และนับเป็นจุดอิมิตัวของอาคารแบบนี้ หลังจากนั้นเข้าสู่อาคารสมัยใหม่ที่นิยมลวดลายและรูปแบบบ้านเรียบง่าย

ด้วยคุณลักษณะของอาคารและการตกแต่งที่ผสมผสานเช่นนี้ นักวิชาการในมะละกาและปีนังจึงนิยมเรียกอาคารนี้ว่า “สเตรทส์ อีคลีคติก สไตล์ (straits Eclectic style)” มากกว่า “ซิโน-ปอร์ตุเกส สไตล์ (Sino-Portuguese style)” เพราะคำว่า Eclectic มีความหมายถึงการผสมผสานแบบอย่างต่างๆ ที่เลือกสรรเอาแต่สิ่งดีๆ ส่วนคำว่า straits มีความหมายถึงช่องแคบมะละกา ความหมายโดยรวมจึงหมายถึงลักษณะการผสมผสานที่เกิดขึ้นบริเวณช่องแคบมะละกา

จากการศึกษาลวดลายตกแต่งหน้าอาคารซิโน-ปอร์ตุเกสในมะละกาและปีนังพบว่า ลวดลายส่วนใหญ่มีลักษณะผสมผสานอิทธิพลจีน และตะวันตกอย่างมาก ลวดลายอิทธิพลตะวันตกก ยกตัวอย่างเช่น ลายช่อระย้า (swag) ลายหัวเสาคอมโพสิท (Composite order) ลายกรอบคาร์ทูซ (Cartouche) ลายที่ทำเป็นคิ้วผนังแบบเดนทิลส์ (Dentils) ลายไข่และลิ้นหรือลูกคอก (Egg and Tongue or Dart) อาจผสมเข้ากับแบบอิสลาม เช่น กรอบโค้งรูปหัวหอม (Onion Arch) ส่วนอิทธิพลจีนส่วนใหญ่เป็นลายพันธุ์พฤกษา สัตว์ สิ่งของ ที่เป็นสิริมงคลและแฝงด้วยความหมาย ที่พบมากได้แก่ พืชประเภทโบทัน เหมย เบญจมาศ ท้อ องุ่น ทับทิม สัตว์ประเภทนก ค้างคาว ปลา สิ่งของประเภทแจกัน กระเช้า เหริษณู สิ่งประดิษฐ์ประเภทอักษร เครื่องหมาย ปืนอก้วย เครื่องหมายฉิว เป็นต้น